

MESHA HYJNORE E ATIT TONË NDËR SHENJTORËT, JOAN GOJARTIT

Dhiaku duke qëndruar në vendin e tij të zakonshëm falet tri herë dhe thotë:

Dhiaku: Beko, o Zot.

Prifti ngre Ungjillin dhe duke bërë me të shenjën e kryqit mbi Andiminsin thotë:

Prifti: E bekuar është mbretëria e Atit, e Birit dhe e Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Dhiaku ose në mungesë të tij prifti thotë:

Dhiaku: Me paqe le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për paqen që lartazi, dhe për shpëtimin e shpirttrave tanë, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për paqen e tërë botës, qëndrimin e mirë të Kishave të shenjta të Perëndisë, dhe për bashkimin e të gjithëve, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për këtë shtëpi të shenjtë dhe për ata që hyjnë brenda në të me besë, shpresëtari dhe frikë Perëndie, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për Kryepiskopin (*ose* episkopin) tonë (*Aksh*), të nderuarën presviteri dhe dhiakonatën më Krishtin, për tërë klerin dhe popullin, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Meshiro, o Zot.

Dhiaku: Për Republikën e Shqipërisë, Qeverinë, Ushtrinë dhe gjithë popullin, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për këtë qytet (*ose* manastir të shenjtë), çdo qytet dhe vend dhe për ata që banojnë ndër to me besë, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për erëra të mira, begati të pemëve të dheut, dhe për kohë me paqe, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për ata që lundrojnë, që udhëtojnë, për të sëmuret, vuajtësit, robërit dhe për shpëtimin e tyre, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Që të shpëtojmë prej çdo hidhërimi, zemërimi, rreziku dhe nevoje, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Përkrahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi me hirin tënd.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Të tërëshenjtën, të pacënuarën, të përmbibekuarën, të lavdëruarën Zonjën tonë Hyjllindëse dhe gjithmonë Vir-

gjërën Mari, bashkë me gjithë shenjtorët, duke e kujtuar, veten tonë dhe njëritjetrin dhe gjithë jetën tonë, Krishtit Perëndisë le t'i a parashtrojmë.

Psaltët: Ty, o Zot.

Urata e Andifonit të parë:

Prifti: *(pa zë):* O Zot Perëndia ynë, pushteti i të cilit s'mund të merret me mend dhe lavdia është e pakuptueshme, përdëllimi i të cilit është i pakufishëm dhe njeridashja e patreguar; Ti o Zot, sipas dhembshurisë sate hidh syrin tënd mbi ne dhe mbi këtë shtëpi të shenjtë, dhe dërgo mbi ne dhe mbi ata që falen bashkë me ne, përdëllimet dhe dhembshuritë e Tua të pasura.

(me zë të lartë) Se Ty të përket tërë lavdia, nderimi dhe adhurimi, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Dhe menjëherë psalin andifonin e parë:

Me ndërmjetimet e Hyjlindëses, Shpëtimtar shpëtona *(tri herë)*

Ose në vend të kësaj thuhet Psalmi 102. Kur këndohet andifoni i parë dhiaku qëndron përpara ikonës së Krishtit.

Pasi mbarohet Andifoni i parë, dhiaku vjen përsëri përpara Derës së Bukur dhe pasi falet thotë:

Dhiaku: Përsëri dhe përsëri me paqe, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Përkahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi, me hirin tënd.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Të Tërëshënjtën, të pacënuarën, të përmbibekuarën, të lavdëruarën Zonjën tonë Hyjllindëse dhe gjithmonë Virgjërën Mari, bashkë me gjithë shenjtorët, duke e kujtuar, veten tonë dhe njëri-tjetrin dhe gjithë jetën tonë, Krishtit Perëndisë, le t'i a parashtrijmë.

Psaltët: Ty, o Zot.

Ose në vend të kësaj thuhet Psalmi 145. Kur këndohet andifoni i dytë dhiaku qëndron përpara ikonës të Shën Marisë.

Urata e Andifonit të dytë:

Prifti: *(pa zë)* O Zot, Perëndia ynë, shpëto popullin tënd dhe beko trashëgimin tënd; tërë benimtarët e Kishës sate ruaji; shenjtëroi ata që duan hijeshinë e shtëpisë sate. Edhe Ti lavdëroi ata me fuqinë tënde të perëndishme dhe mos na ler ne që shpresojmë tek Ti.

(me zë të lartë) Se yti është pushteti dhe jotja është mbretëria, dhe fuqia, dhe lavdia, e Atit, e Birit dhe e Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Dhe menjëherë psalin Andifonin e dytë:

Shpëtona, o Bir i Perëndisë, që u ngjalle prej së vdekurish, ne që të psalim Aliluia *(tri herë)*.

Kur është e kremte ose në ditët e tjera brenda javës, në vend «që u ngjalle prej së vdekurish» thuhet: «o i çuditshëm ndër shenjtorët».

Lavdi Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë. Tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

O i vetëmlindur Bir dhe Fjalë e Perëndisë që je i pavdekshëm, dhe dënjove për shpëtimin tonë, të trupëzohesh prej Hyjllindëses së shenjtë dhe gjithmonë Virgjërës Mari, duke u bërë njeri pa ndryshuar; që u kryqëzove, o Krisht

Perëndi, dhe shkele vdekjen me vdekje, që je një prej Trinisë së Shenjtë dhe lavdërohesh bashkë me Atin dhe me Shpirtin e Shenjtë, shpëtona.

Pasi mbarohet Andifoni i dytë dhiaku vjen përsëri përpara Derës së Bukur, falet dhe thotë:

Dhiaku: Përsëri dhe përsëri me paqe, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Përkrahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi, me hirin tënd.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Të Tërëshënjtën, të pacënuarën, të përmbibekuarën, të lavdëruarën Zonjën tonë Hyjlindëse dhe gjithmonë Virgjërën Mari, bashkë me gjithë shenjtorët, duke e kujtuar, veten tonë dhe njëri-tjetrin dhe gjithë jetën tonë, Krishtit Perëndisë, le t'i a parashtrojmë.

Psaltët: Ty, o Zot.

Urata e andifonit të tretë:

Prifti: *(pa zë)* Ti që na fale këto lutje, të cilat i bëjmë dhe i themi së bashku, dhe që premtove t'u japësh ç'të kërkojnë të bashkuarve në emrin tënd, qofshin këta edhe vetëm dy ose tre; Ti dhe tani plotësoi kërkesat e shërbëtorëve në dobi të tyre, duke na falur në këtë botë njohjen e së vërtetës sate dhe duke na dhuruar në botën tjetër jetë të amëshuar.

(me zë të lartë) Se Ti je Perëndi mëshirues dhe njeridashës dhe Ty ta drejtojmë lavdinë, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Në këtë kohë dhiaku hyn në hierore.

Dhe menjëherë psalin përlëshoren e tingullit ose të shenjtit. Ose në vend të këtyre psalen Lumturimet simbas tingullit të javës.

Mbas uratës të Andifonit të tretë prifti merr Ungjillin, ia jep dhiakut dhe të dy së bashku shkojnë nga ana e djathtë e Tryezës së Shenjtë dhe dalin nga dera e veriut, duke qënë përpara dy fëmijë me llambadhe të ndezura, atyre dhiaku me Ungjillin, pas këtij prifti dhe kështu bëjnë hyrjen e vogël sipas rregullit. Kur arrin në mes të kishës ulin që të dy kryet dhe dhiaku thotë:

(pa zë) Le t'i lutemi Zotit. Mëshiro, o Zot.

Urata e Hyrjes

Prifti: *(pa zë)* O Zot Perëndia ynë, ti që vendose në qiejt legjione dhe armata engjëjsh dhe kryeengjëjsh për t'i shërbyer lavdisë sate; bëj që bashkë me hyrjen tonë, të hyjnë dhe engjëj të shenjtë, që të meshojnë bashkë me ne dhe të lavdërojnë bashkë me ne mirësinë tënde. Se Ty të përket tërë lavdia, nderimi dhe adhurimi, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Pas mbarimit të uratës dhiaku duke mbajtur orarin me tri gishtërinj e dorës së djathtë dhe duke treguar nga lindja i thotë priftit me zë të ulët:

Dhiaku: *(pa zë)* Beko, o Zot, Hyrjen e shenjtë.

Prifti duke bekuar thotë:

Prifti: *(pa zë)* E bekuar është hyrja në shenjtëroren tënde, o Zot, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Pastaj dhiaku shkon tek episkopi i cili puth Ungjillin; në mungesë të tij e puth prifti. Si mbarohet përlëshorja, dhiaku qëndron përpara priftit dhe duke ngritur pak Ungjillin lart thotë:

Dhiaku: *(me zë të lartë)* Urtësi. Drejt.

Psaltet prej psaltëve hyrësja e zakonshme.

Dhiaku hyn në altar dhe vë Ungjillin e shenjtë mbi Tryezën e shenjtë. Dhe prifti, duke u përkulur pak nga ana e fronit episkopal në shënjë nderimi, hyn dhe ky në et Hierore ndërsa psaltët thonë:

Psaltët: Ejani ti falemi e ti biem në këmbë Krishtit. Shpëtona, o i Bir i Perëndisë, që u ngjalle prej së vdekurish, ne që të psalim, Aliluia.

Në ditët e zakonshme në vënd të «u ngjalle prej së vdekurish», thuhet «o i çuditshëm ndër shenjtorët».

Në qoftë se meshon episkop ose më shumë se një prift, «Ejani ti falemi...» psalet prej tyre në mes të Kishës, ndërsa psaltët përsëritin edhe një herë «Shpëtona,...» Pastaj psalet përlëshorja ngjallësore e tingullit. Tropari i shenjtit të kishës dhe e shenjtit të ditës dhe kondaqi i këtij po të ketë; po të mos ketë thuhet kondaqi i të kremteve të mëdha (të Ngritjes së Kryqit, të Hyrjes së Shën Mërisë në tempull, të Krisht Lindjes, të Ujit të Bekuar, të Ipapandisë, të Ungjillëzimit, të Pashkës, të Ngritjes në qiell, të Shpërfytyrimit, të Fjetjes së Hyjlindëses) ndërsa në të djelat e tjera Kondaqi (shkurtose) i mëposhtmë:

Mbrojtje e paturpëruar e të krishterëve, ndërmjetim i pandërprerë ndaj krijuesit, dëgjo zërat e lutjeve të mëkatarëve, dhe arri si e mirë për të na ndihmuar ne që të thërresim me besë, nxito të ndërmjetosh dhe shpejto të lutesh, o Hyjlindëse, që mbron ngaherë ata që të nderojnë.

Dhiaku i kthyer nga populli, nga ana e majtë e Derës së Bukur, dhe duke mbajtur me gjishtrinjtë e dorës së tij të djathtë cepin e Orarit, thotë:

Dhiaku: Le t'i lutemi Zotit.

Dhe kthehet përsëri në hierore në vendin e tij të zakonshëm.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Prifti: *(pa zë)* O Perëndi e shenjtë, që prehesh në të shenjtët, që himnohesh me zë trishënjtor nga serafimet dhe që lavdë-

rohesh nga keruvimet e që adhurohesh nga çdo fuqi qiellore; ti që krijove gjithësinë nga e mosqena; që bërë njeriun simbas ikonës dhe shëmbëllesës sate, dhe e stolise me tërë dhuratat e tua; ti që i jep urtësi dhe mençuri atij që kërkon, dhe nuk e heq syrin nga mëkatari, por caktove pendimin për shpëtim; ti që na bërë të denjë ne shërbëtorët e tu të përlurur dhe të padenjë që të qëndrojmë në këtë orë përpara lavdisë të altarit tënd të shenjtë dhe të të parashtrijmë adhurimin dhe lavdërimin që kemi për detyrë ndaj Teje. Ti, o Zot, prano dhe nga goja e neve mëkatarëve himnin trishenjtor, dhe vështrona me mirësinë tënde. Falna çdo faj të bërë me dashje ose pa dashje; shenjtërona shpirtat dhe trupat tanë; dhe bëna të denjë që të të adhurojmë me shpresëtarë tërë ditët e jetës sonë; me ndërmjetimet e Hyjlindëses së shenjtë dhe të gjithë shenjtorëve që të kanë pëlqyer që prej jete.

(me zë të lartë) Se i shenjtë je, o Perëndia ynë, dhe Ty ta drejtojmë lavdinë, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë,

Dhiaku: E në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Dhe menjëherë psalin:

Psaltët: Shenjt Perëndi, Shenjt i fuqishëm, Shenjt i pavdekshëm, mëshirona *(tri herë)*.

Lavdi Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë.

Tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Shenjt i pavdekshëm, mëshirona.

Prifti dhe dhiaku thonë: «Shenjt Perëndi...», *pa zë, tri herë duke bërë tri metanira. Kur meshon episkop dhe kur meshojnë më shumë se një prift* «Shenjt Perëndi...» *e psalin dhe këtë nga hierorja.*

Dhiaku: Fuqi.

Psaltët: Shenjt Perëndi, Shenjt i fuqishëm, Shenjt i pavdekshëm, mëshirona.

---

*Ditën e Ngritjes së Kryqit (14 shtator) në vend të «Shenjt Perëndi...» **psalet himni** «Kryqit tënd i falemi, o Zot, dhe Ngjalljen tënde të shenjtë e lavdërojmë». **Në të kremtet e mëdha të Krishtlindjes, të Ujit të Bekuar, të Pashkës së Madhe, të Pesëdhjetores (Pendikostisë) si dhe të shtunën e Shën L Lazarit në vend të «Shenjt Perëndi...» **psalet** «Sa u pagëzuar më Krishtin, me Krishtin u veshet. Alilua.»***

Dhiaku: *(më zë të ulët)* Urdhëro, o Zot.

Prifti bëkon duke thënë:

Prifti: *(më zë të ulët)* I bekuar është ai që vjen në emrin e Zotit.

Dhiaku: *(më zë të ulët)* Beko, o Zot, fronin lart.

Prifti: *(më zë të ulët)* I bekuar je mbi fronin e lavdisë së mbretërisë sate, ti që rri mbi Keruvimet, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetevë. Amin.

*Pas mbarimit të «Shenjt Perëndi...» **dhiaku del te Dera e Bukur Lexuesi (Anagnosti) thotë vargun e parë të apostullit.***

Dhiaku: Le të vëmë re!

Lexuesi (Anagnosti) thotë vargun e dytë të apostullit.

Dhiaku: Urtësi!

Lexuesi

(Anagnosti): Këndimi nga letra e...

Dhiaku: Le të vëmë re!

Lexuesi (Anagnosti) vazhdon Apostullin.

Dhiaku merr temjanicën dhe me zë të ulët i thotë priftit:

Beko, o Zot, temjamin.

Prifti e bekon atë, duke thënë me zë të ulët uratën e Temjamit.

I bekuar është Perëndia ynë gjithnjë; tani e përherë, e ne jetë të jetëve. Amin.

Temjamë po të blatojmë, o Krisht Perëndi, si e erë kundërmimi shpirtëror, të cilën pasi ta pranosh në altarin tënd përmbiqiellor, dërgona si shpërblim hirin e Shpirtit tënd të tërëshënjtë.

Dhiaku temjanis rreth Tryezës së Shenjtë, Proskomidhinë e shenjtë; dhe nga Dera e Bukur temjanis ikonat dhespotike, fronin arkieratik edhe popullin. Kthehet në Hierore, temjanis Tryezën e Shënjtë, priftin dhe gjithë priftërinjtë.

Dhiaku: *(më zë të ulët)* Le ti lutemi Zotit. Mëshiro, o Zot.

Urata para Ungjillit:

Prifti: *(pa zë)* O Zot njeridashës, bëj që të shkëlqejë në zemrat tona drita e kulluar e njohjes së hyjnisë sate, dhe çel syt e mendjes sonë për të kuptuar mësimet e tua ungjillore. Futna dhe frikën e porosive të tua të lumtura, që, pasi të shtypim të gjitha epshet trupore, të mundim të kalojmë një jetë shpirtërore, duke menduar dhe duke bërë të gjitha ato që të pëlqejnë. Se ti je ndriçimi i shpirtave dhe i trupave tanë, o Krisht Perëndi, dhe ty ta drejtojmë lavdinë, bashkë me Atin tënd pa fillim, dhe Shpirtin tënd të tërëshënjtë, të mirë dhe jetëbërës, tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Dhiaku pas temjanisjes, vë temjanicën në vendin e saj, i afrohet priftit, ul kryet dhe duke mbajtur me tre gishta Orarin, thotë:

Dhiaku: *(pa zë)* Beko o Zot, lexuesin e Ungjillit të Apostullit të shenjtë dhe Ungjillorit *(Aksh)*

Prifti e bekon duke bërë shenjën e kryqit mbi kryet:

Prifti: *(pa zë)* Perëndia, me ndërmjetimet e Apostullit të shenjtë,

të lavdëruar dhe Ungjillor (*Aksh*), të dhëntë ty lexuesit fuqi të shumtë, për të plotësuar veprën e Ungjillit të Birit të tij të dashur dhe Zotit tonë Iisu Krisht.

Dhiaku: (*pa zë*) Amin. Amin. Amin. U bëftë sipas fjales sate.

Duke iu falur Ungjillit të shenjtë me shpresëtari, e merr atë nga duart e priftit, i puth dorën edhe thotë:

O apostull dhe ungjilhor..., ndërmjeto tek Perëndia më - shirëplotë, që t'u japë ndjesë fajesh shpitrave tanë.

Dhiaku ngrihet dhe me Ungjillin del nga dera e veriut duke patur përpara dy djem me llambadhe të ndezura dhe shkon në amvonë ose në fron të episkopit në qoftë se kisha nuk ka amvon.

Pasi mbarohet këndimi i Apostullit, lexuesi (anagnosti) vjen përpara Derës së Bukur dhe puth dorën e priftit, i cili duke e bekuar thotë:

Prifti: (*më zë të lartë*) Paqe mbi ty që këndon dhe mbi gjithë popullin.

Psaltët: Aliluia (*tri herë*)

Prifti vjen te Dera e Bukur dhe duke shikuar nga ana e popullit:

Prifti: (*me zë të lartë*): Urtësi. Drejt. Le të dëgjojmë Ungjillin e Shenjtë.

Paqe në të gjithë.

Psaltët: Dhe në shpirtin tënd.

Dhiaku: Këndimi prej Ungjillit të shentjë sipas...

Prifti: Le të vëmë re.

Psaltët: Lavdi me Ty, o Zot, lavdi me Ty.

Kur nuk ka dhiak, prifti e këndon Ungjillin nga Dera e Bukur.

Dhiaku këndon Ungjillin e ditës. Kur mbaron këndimi i Ungjillit prifti bekon:

Prifti: Paqe më ty që këndon Ungjillin.

Psaltët: Lavdi me Ty, o Zot, lavdi me Ty.

Dhiaku zbret nga amvona, vjen përpara Derës së Bukur dhe i jep Ungjillin e shenjtë priftit, duke i puthur dorën e djathtë. Prifti verdos, pasi e puth, Ungjillin në Tryezën e shenjtë. Dhiaku qëndron në vendin e zakonshëm dhe thotë Lutja e gjerë:

Dhiaku: Le të themi të gjithë, me tërë shpirtin dhe me tërë mendjen tonë, le të themi:

Psaltët: Mëshiro, o Zot (*tri herë*).

Dhiaku: O Zot i gjithëpushtshëm, Perëndia e etërve tanë, të lutemi, dëgjo e mëshiro.

Psaltët: Mëshiro, o Zot (*tri herë*).

Dhiaku: Mëshirona, o Perëndi, sipas mëshirës sate të madhe, të lutemi, dëgjo e mëshiro.

Psaltët: Mëshiro, o Zot (*tri herë*).

Dhiaku: Lutemi edhe për të krishterët shpresëtarë dhe orthodhoksë.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Në kohën që dhiaku thotë lutjen e gjerë (ektenis), prifti thotë këtë uratë:

Prifti (*pa zë*) O Zot Perëndia ynë, prano këtë lutje të gjerë prej shërbëtorëve të tu dhe mëshirona sipas mëshirës sate të shumtë; dhe dërgo dhembshuritë e Tua mbi ne dhe mbi gjithë popullin tënd që pret prej Teje mëshirën e pasur.

Dhiaku: Lutemi edhe për Kryepiskopin (*ose* episkopin) tonë (*Aksh*).

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Lutemi edhe për vëllezërit tanë: priftërinjtë, ieromonakët, ierodhiakonët, monakët dhe për tërë vëllazërinë tonë më Krishtin.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Lutemi edhe për mëshirë, jetë, paqë, shëndet, shpëtim, vështrim, ndjesë dhe falje të mëkateve të shërbëtorëve të Perëndisë, gjithë të krishterëve shpresëtarë dhe orthodhoksë, që banojnë dhe ndodhen në këtë qytet (*ose manastir*).

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Lutemi edhe për të lumturit dhe gjithmonëkujtueshmit themelues të kësaj shtëpie të shenjtë, dhe për tërë etërit dhe vëllezërit tanë të parafjetur, orthodhoksë që prehen me shpresë këtu e kudo.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Lutemi edhe për ata që sjellin pemë dhe bëjnë punë të mira në këtë kishë të shenjtë dhe të gjithënderuar, që mundohen, që psalin dhe për popullin që qëndron rrotull, dhe pret prej Teje mëshirën e madhe dhe të pasur.

Prifti: (*më zë të lartë*) Se ti je Perëndi mëshirues dhe njeridashës dhe Ty ta drejtojmë lavdinë, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Në këtë kohë prifti merr Ungjillin e shenjtë dhe bën shenjën e kryqit mbi Andiminsin e shenjtë.

Dhiaku: Lutjuni Zotit, ju katikumenët.

Ne besimtarët, le të lutemi për katikumenët.

Që t'i mëshirojë Zoti.

Që t'u mësojë fjalën e së vërtetës.

Që t'u zbulojë ungjillin e drejtësisë.

Që t'i bashkojë me Kishën e shenjtë, të përgjithshme dhe apostolike.

Shpëtoi, mëshiroi, përkrahi dhe ruaji, o Perëndi, me hirin tënd.

Ju katikumenët, kryet tuaj uljani Zotit.

Urata e katikumenëve të cilën prifti e thotë përpara se të hapet Andiminsi:

Prifti: *(pa zë):* O Zot, Perëndia ynë, që rri në të lartat dhe kqyr ata që ndodhen poshtë, që i dërgove njerëzisë shpëtimin, Birin tënd të vetëmlindur dhe Perëndi, Zotin tonë Iisu Krisht, shtjer sytë mbi shërbëtorët e tu katikumenë, që kanë ulur kryet përpara Teje, dhe në kohën e duhur bëji të denjë për banjën e rilindjes, për ndjesën e mëkateve, dhe për rroben e mosprishjes; bashkoji me Kishën tënde të shenjtë, të përgjithshme dhe apostolike dhe numëroji bashkë me grigjën tënde të zgjedhur.

(me zë të lartë): Që dhe ata bashkë me ne Të lavdërojnë emrin tënd të gjithënderuar dhe madhështor, të Atit, të Birit dhe të Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Ndërkaq prifti merr Ungjillin e Shenjtë dhe bën me të shenjën e kryqit mbi Andiminsin, të cilin pastaj e shtrin mbi Tryezën e Shenjtë, kurse Ungjillin e vendos në pjesën e sipërme të tij.

Psaltët: Amin.

Dhiaku: Sa jeni katikumenë, shkoni; ju katikumenë, shkoni; sa jeni katikumenë, shkoni. Asnjë nga katikumenët të mos qëndrojë. Sa janë besimtarë. Përsëri dhe përsëri me paqe, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Prifti thotë uratën e parë të besimtarëve, pas hapjes së Andiminsit:

Prifti: *(pa zë)* Të falenderojmë, o Zot, Perëndi i Fuqive, që na bëre të denjë të qëndrojmë dhe tani përpara altarit tënd të shenjtë dhe të lypim gjunjazi dhembshuritë e Tua, për mëkatet tona dhe për fajet e popullit të bëra nga padija. Prano, o Perëndi, lutjen tonë; bëj që të jemi të denjë të të bëjmë lutje, dhe kërkesa dhe therore të pagjakshme

për tërë popullin tënd; dhe ne që na caktove në këtë shërbesën tënde bëna të aftë, me fuqinë e Shpirtit tënd të Shenjtë, që pa fajë dhe pengesa të të thërresim me dëshminë e ndërgjegjes sonë të pastër në çdo kohë dhe vend; në mënyrë që pasi të na dëgjosh, të tregohesh i butë sipas mirësisë sate të shumtë.

Dhiaku: Përkrahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi, me hirin tënd. Urtësi.

Prifti: *(me zë të lartë)* Se Ty të përket tërë lavdia, nderimi dhe adhurimi, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Dhiaku: Përsëri dhe përsëri me paqe, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Prifti thotë uratën e dytë të besimtarëve:

Prifti: *(pa zë):* Përsëri dhe shumë herë të biem ndër këmbë dhe të lutemi, o i Mirë dhe njeridashës, që, duke vënë re lutjen tonë, të pastrosh shpirtat dhe trupat tanë nga çdo ndyrësi trupi dhe shpirti; dhe bëna të qëndrojmë përpara altarit tënd të shenjtë, pa faj dhe pa dënim. Dhuroju, o Perëndi, dhe atyre që falen bashkë me ne përparim në jetë, në besë, dhe në mençuri shpirtërore; jepu që të të adhurojnë gjithnjë me frikë dhe dashuri, dhe të marrin pjesë në misteret e Tua të shenjta, pa faj dhe pa dënim, dhe të tregohen të denjë për mbretërinë tënde qiellore.

Dhiaku: Përkrahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi, me hirin tënd. Urtësi.

Dhe hyn në Hierore dhe shkon në vendin e tij të zakonshëm.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Prifti: *(me zë të lartë):* Që të ruajtur gjithnjë prej fuqisë sate, të të drejtojmë lavdinë, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Dhe menjëherë këndojnë himnin keruvik.

Ne që simbolizojmë mistikërisht Keruvimet, dhe i këndojmë Trinisë jetëbërëse himnin trishenjtor, le të largojmë prej nesh tërë kujdesin për jetën; që mbretin...

Kur psalet himni keruvik, dhiaku thotë me zë të ulët:

Le t'i lutemi Zotit.

Prifti, përpara Tryezës së Shenjtë, duke ulur kryet thotë me zë të ulët:

Urata e himnit Keruvik:

Prifti: *(pa zë)* Asnjë nga ata që janë lidhur me epshet dhe dëfrimet trupore nuk është i denjë të vijë tek Ti, ose të të afrohet ose të të shërbejë Ty, o mbret i lavdisë. Se të shërbyerit tek Ti është një gjë e madhe dhe e frikshme edhe për fuqitë qiellore. Mirëpo nga njeridashja jote e patreguar dhe e pamatur u bëre njeri pa u ndryshuar, dhe ke qenë kryeprifti ynë, dhe si Zot i gjithësisë na dorëzove shërbesën e shenjtë të kësaj meshe dhe theroreje të pagjakshme; se vetëm Ti, o Zot Perëndia ynë, i sundon qielloret dhe të dheshmet, Ti që rri mbi fronin Keruvik, Zoti i Serafimeve dhe mbret i Izraelit, që je i vetmi shenjt dhe që prehesh ndër shenjtorët. Të lutem pra, Ty të vetmit të mirë dhe të gatshëm për të dëgjuar; shtjer sytë mbi mua shërbëtorin tënd mëkatar dhe të padobishëm, dhe pastroma shpirtin dhe zemrën nga ndërgegjega e keqe, dhe bëmë të zotin me fuqinë e Shpirtit tënd të Shenjtë, mua që kam veshur hirin e priftërisë, të qëndroj përpara kësaj tryezës tënde të shenjtë, dhe t'i shërbej flijimit të Trupit

tënd të shenjtë e të pacënuar dhe Gjakun nderuar. Se tek Ti vij duke ulur kryet dhe ty të lutem; mos e hiq fytyrën tënde nga unë, as mos më përjashto nga rrethi i shërbëtorëve të tu, po dënjo të të blatohen këto dhurata prej meje, shërbëtorit tënd mëkatar dhe të padenjë. Se ti je blatuesi dhe i blatuari, Ai që pranon dhe që jep vetveten, o Krisht Perëndia jonë dhe Ty ta drejtojmë lavdinë, bashkë me Atin tënd pa fillim dhe Shpirtin tënd të tërëshenjtë, të mirë dhe jetëbërës, tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Pasi mbaron uratën e himnit keruvik prifti thotë pa zë tri herë himnin keruvik «Ne që simbolizojmë...» deri «tërë kujdesin për jetën».

Dhiaku e plotëson duke thënë:

Dhiaku: Që mbretin e të gjithave të presim, të pasuar padukurisht prej rreshtave engjëjlore. Aliluia, Aliluia, Aliluia (*tri herë*).

Prifti merr temjanicën me temjamin, e bekon edhe thotë:

I bekuar është Perëndia ynë gjithnjë; tani e përherë, e ne jetë të jetëve. Amin.

Temjamë po të blatojmë, o Krisht Perëndi, si e erë kundërmimi shpirtëror, të cilën pasi ta pranosh në alltarin tënd përmbiqiellor, dërgona si shpërblim hirin e Shpirtit tënd të tërëshenjtë.

Pastaj prifti temjanis Tryezën e shenjtë, ikonat dhe popullin duke thënë pa zë, në qoftë se është e diel, «Ne që pamë ngjalljen Krishtit...» (tri herë) dhe pastaj «Ejani të falemi...» edhe psalmin 50; kur arrin te vargu «Atëhere do të të pëlqejë therores drejtësie...», hyn brenda në hierore, temjanis Tryezën e shenjtë, proskomidinë dhe të gjithë sa janë brenda, dhe e dorëzon temjanicën. Diaku merr temjanicën, temjanis të parin priftin dhe me radhë të pranishmit. Pastaj bashkëmëshetarët përkulën tri herë para Tryezës e Shenjtë, puthin Andiminsin e shenjtë dhe Tryezën e Shenjtë, duke thënë këto tropare:

Mëkatova përpara teje, o Shpëtimtar, si biri i shturur, pranomë të penduar, o Atë, dhe mësiromë, o Perëndi.

Të thërres, o Krisht Shpëtimtar, me zërin e doganjerit, falmë si atë, dhe mësiromë, o Perëndi.

Pastaj, secili duke u përkulur para bashkëmeshhtarëve dhe klerikëve të tjerë që ndodhen në altar thotë:

Falmëni, o vëllezër dhe bashkëmeshëtarë, ose
Falmë, o vëlla dhe bashkëmeshëtarë.

Pastaj kthehet nga populli dhe duke kërkuar ndjesë me përkulje thotë:

O Perëndi, fali ata që na urrejnë e na duan.

Dhe duke bekuar popullin, prifti shkon në Proskomidinë e hirshme. Atje ul kryet dhe duke u falur tri herë thotë në çdo falje:

**Prifti e
dhiaku:**

O Perëndi, falmë mua mëkatarin dhe mësiromë (*tri herë*)

Dhiaku i thotë priftit:

Dhiaku:

Ngreji, o Zot.

Prifti merr Mbulesën e madhe (Ajrin) e vë mbi supet e dhiakut duke thënë:

Prifti:

Me paqe ngreni duart tuaja në të shenjtat dhe bekoni Zotin.

Pastaj prifti merr Dhiskun e shenjtë të mbuluar dhe ia vendos me vëmendje dhe shpresëtarë dhiakut mbi krye. Merr dhe prifti Potirin e shenjtë, gjithashtu të mbuluar duke thënë:

Prifti:

U ngjit Përëndia me brohoritje, Zoti me zë trumbete.

Kur psaltët kanë mbaruar së kënduari «Që mbretin...», prifti dhe dhiaku dalin nga dera veriore për Hyrjen e Madhe; përpara

shkojnë femijë më Kryqin, Gjashtëkrahëshet, llambada të ndezura dhe temjanicë. Duke shkuar mesit të kishës, dhiaku thotë:

Dhiaku: *(me zë të lartë)* Te gjithë ne, edhe të gjithë të krishterët shpresëtarë orthodhoksë na kujtoftë Zoti Perëndia në mbretërinë e Tij, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Kur vijnë përpara Derës së Bukur, Dhiaku hyn në Hierore dhe qëndron në të djathtë të Tryezës së Shenjtë duke pritur priftin.

Prifti kur arrin në mes të kishës thotë:

Prifti: *(me zë të lartë):* Kryepiskopin (*ose* episkopin) tonë (*aksh*), dhe gjithë vëllazërinë tonë më Krishtin. Kombin tonë shpresëtar, udhëheqjen dhe ushtrinë e tij. Të gjithë ata që banojnë e ndodhen në këtë qytet (*a* vend): enoritët, epitropët, ndihmëtarët, dhuruesit e kësaj kisha të shenjtë, si edhe të gjithë ne që marrim pjesë në këtë meshë hyjnore.

Psaltët: Amin.

Prifti: Ndërtuesit e lumtur e të gjithmonëkujtueshëm, rindërtuesit dhe dhuruesit e kësaj kisha të shenjtë, ata që ranë për fenë e për atdhenë dhe të gjithë etërit dhe vëllezërit tanë që kanë ndërruar jetë me shpresë ngjalljeje dhe jetë të pasosur, i kujtoftë Zoti Perëndia në mbretërinë e Tij, gjithnjë; tani e përherë dhe në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Prifti hyn në Hierore, vendos Potirin e shenjtë mbi Andiminsin, mbi Tryezën e Shenjtë, nga krahu i djathtë. Prifti, duke marrë temjanicën nga duart e shërbyesit, temjanis dhiakun i cili mban Dhiskun e shenjtë mbi kryet.

Psaltët përfundojnë himnin Keruvik:

Psaltët: ...e të gjithave të presim, të pasuar padukurisht prej rresh-tave engjëllore. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Kur merr pjesë në meshë episkop apo kryepiskop, nuk del në Hyrjen e madhe por qëndron përpara Derës së Bukur pa mitër dhe pret Dhuratat e çmuara, ndërsa dhiaku dhe prifti duke i dorëzuar me radhë, i pari Dhiskun dhe i dyti Potirin, thonë:

Kryepriftërinë tënde e kujtoftë Zoti Perëndia, në mbretërinë e Tij, gjithnjë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Dhiaku i thotë priftit ose Kryepiskopit apo episkopit: «Priftërinë tënde (ose Kryepriftërinë tënde) e kujtoftë Zoti Perëndia në mbretërinë e Tij, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve».

Prifti ose Kryepiskopi apo episkopi thotë: «Dhiakoninë tënde e kujtoftë...». *Pastaj prifti merr Dhiskun e shenjtë nga kryet e dhiakut, e uth atë dhe e vendos mbi Andiminsin, mbi Tryezën e Shenjtë, pranë Potirin e shenjtë nga krahu i majtë, duke thënë:*

Bujari Josif, si e zbriti prej drurit trupin tënd të pacënuar, e mbështolli me pëlhurë të pastër dhe me aroma dhe e varrosi, duke e vënë në një varr të ri.

Prifti zbulon Dhurarat, merr Mbulesen e madhe (Ajrin) nga supet e dhiakut, e temjanis dhe mbulon Potirin e shenjtë dhe Dhiskun e shenjtë së bashku dhe i uth ato.

Dhiaku: Bëjë të mirë, o Zot.

Prifti merr temjanicën dhe temjanis të Shenjtat duke thënë: «Atëherë do të sjellin viça mbi altarin tënd (tri herë), dhe mëshirromë, o Perëndi».

Prifti, duke ulur kryet para Tryezës së shenjtë, i thotë dhiakut:

Prifti: Kujtomë, o vëlla dhe bashkëmëshëtar.

Dhiaku: Priftërinë tënde e kujtoftë Zoti Perëndia në mbretërinë e Tij, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve.

Pastaj dhiaku ul kryet përpara priftit, duke mbajtur Orarin me dorën e djathtë dhe thotë:

Dhiaku: Lutu për mua, o Zot i shenjtë.

Prifti: Shpirti i Shenjtë do të vijë mbi Ty dhe fuqia e të Lartit do të të mbrojë.

Dhiaku: Shpirti vetë do të meshojë bashkë me ne tërë ditët e jetës sonë.

Kujtomë, o Zot i shenjtë.

Prifti: Dhiakonisë tënde e kujtoftë, Zoti Perëndia, në mbretërinë e Tij, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve.

Dhiaku: Amin.

Dhiaku si puth dorën e djathtë të priftit del nga Hierorja dhe qëndron në vendin e zakonshëm e thotë lutjën e gjerë:

Dhiaku: Le ta plotësojmë lutjen tonë ndaj Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për Dhuratat e çmuara të paravëna, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për këtë shtëpi të shenjtë dhe për ata që hyjnë brenda në të me besë, shpresëtari dhe frikë Perëndie, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Që të shpëtojmë prej çdo hidhërimi, zemërimi, rreziku dhe nevoje, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Ndërsa dhiaku vazhdon lutjen, prifti thotë uratën e Proskomidhisë:

Prifti: *(pa zë)* O Zot, Perëndi i tërëfuqishëm, i vetmi i shenjtë, që pret therore lavdërimi prej atyre që të thërresin me gjithë zemër, prano dhe lutjen e ne mëkatarëve dhe shpjere në altarin tënd të shenjtë; dhe bëna të zotët të të sjellim dhurata dhe therore shpirtërore për mëkatet tona dhe për

fajet e popullit të bëra nga padija. Bëna të denjë të gjejmë hir përpara teje që të bëhet e mirëpritur prej teje therorja jonë, dhe Shpirti i mirë i hirit tënd të ngrerë tendën mbi ne dhe mbi këto dhurata që ndodhen përpara dhe mbi tërë popullin tënd.

Dhiaku: Përkrahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi, me hirin tënd.

Psaltët: Amin.

Dhiaku: Ditën të tërë, të përsosur, të shenjtë, me paqe dhe të pamëkatshme, le t'ia lypim Zotit.

Psaltët: Falna, o Zot.

Dhiaku: Engjëll paqeje, udhëheqës besnik, ruajtës të shpirttrave dhe të trupave tanë, le t'i lypim Zotit.

Psaltët: Falna, o Zot.

Dhiaku: Ndjesë dhe falje të mëkatave dhe të fajeve tona, le t'i lypim Zotit.

Psaltët: Falna, o Zot.

Dhiaku: Të mirat dhe të dobishmet për shpirttrat tanë dhe paqe për botën, le t'i lypim Zotit.

Psaltët: Falna, o Zot.

Dhiaku: Që të kalojmë në paqe dhe në pendim jetën që na mbetet, le t'i lypim Zotit.

Psaltët: Falna, o Zot.

Dhiaku: Mbarim të krishterë të jetës sonë, pa dhimbje, faqebardhë, me paqe dhe mbrojtje të mirë përpara gjykatores së frikshme të Krishtit, le të lypim.

Psaltët: Falna, o Zot.

Dhiaku: Të Tërëshenjtën, të pacënuarën, të përmbibekuarën, të lavdëruarën Zonjën tonë Hyjllindëse dhe gjithmonë Vir-

gjërën Mari, bashkë me gjithë shenjtorët, duke e kujtuar, veten tonë dhe njeri-tjetrin dhe gjithë jetën tonë, Krishtit Perëndisë, le t'ia parashetrojmë.

Psaltët: Ty, o Zot.

Prifti: *(me zë të lartë)* Me përdëllimet e Birit tënd të vetëmlindur, me të cilin je i bekuar, bashkë me Shpirtin tënd të tërëshenjtë, të mirë dhe jetëbërës, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Prifti: Paqe në të gjithë.

Psaltët: Dhe në shpirtin tënd.

Dhiaku: Le të duam njeri-tjetrin që të rrëfejmë me një mendje.

Psaltët: Atin, e Birin edhe Shpirtin e Shenjtë, Trininë e njëqenshme e të pandarë.

Në këtë kohë prifti duke u falur tri herë thotë:

Prifti: *(pa zë)* Do të të dua, o Zot, fuqia ime, Zoti është mbështetja ime, dhe streha ime, dhe shpëtimtari im.

Pastaj puth Dhuratat e shenjta siç janë të mbuluara; së pari Dhiskun, pastaj Potirin dhe Kryqin mbi Andiminsin dhe anën e Tryezës së Shenjtë. Kur meshojnë më shumë priftërinj se një, puthin të gjithë Dhuratat e shenjta me radhë dhe përqafojnë njeri-tjetrin, duke thënë:

Krishti midis nesh.

Edhe ishte, edhe është, edhe do të jetë.

Ndërsa dhiaku, që qëndron jashtë në vendin e zakonshëm, mbasi perkulet, puth kryqin e Orarit.

Kur janë më shumë dhiakonë, puthin Orarin e njeri-tjetrin (edhe në sup) duke thënë edhe ata të njetjën gjë. Dhe pas kësaj, dhiaku thotë:

Dhiaku: Dyert! Dyert! me urtësi, le të vëmë re.

Lexuesi

(Anagnosti): I.- Besoj në një Perëndi, Atë të tërëfuqishëm, krijues të qiellit dhe të dheut dhe të gjithë të dukurave dhe të padukurave.

II.- Dhe në një Zot, Iisu Krishtin, Birin e Perëndisë, të vetëmlindurin, që lindi prej Atit përpara gjithë shekujve. Dritë prej drite, Perëndi të vërtetë prej Perëndie të vërtetë, të lindur, jo të bërë, që ka të qenët një me Atin, me anën e të cilit u bënë të gjitha.

III.- Që për ne njerëzit edhe për shpëtimin tonë, zbriti prej qiejve, edhe u trupëzua prej Shpirtit të Shenjtë edhe Virgjëreshës Mari dhe u bë njeri.

IV.- Dhe u kryqëzua për ne në kohën e Pontit Pilat, dhe pësoi e u varros.

V.- Dhe u ngjall të tretën ditë sipas shkrimeve.

VI.- Dhe u ngjit në qiejt dhe rri në të djathtë të Atit.

VII.- Dhe do të vijë përsëri me lavdi të gjykojë të gjallët dhe të vdekurit, mbretëria e të cilit nuk do të ketë mbarim.

VIII.- Dhe në Shpirtin e Shenjtë, Zot, jetëbërës, që buron prej Atit, që adhurohet e lavdërohet bashkë me Atin e me Birin, që foli me anën e profetëve.

IX.- Në një Kishë të shenjtë, të përgjithshme dhe apostolike.

X.- Pohoj një pagëzim për ndjesën e mëkateve.

XI.- Pres ngjalljen e të vdekurve.

XII.- Dhe jetën e ardhshme të amëshuar.

Psaltet: Amin.

Prifti ngre mbulesën e madhe (Ajrin) dhe e lëviz përmbi Dhuratat e shenjta duke thënë dhe ai Simbolin e Besimit. Kur anagnosti arrin në fjalët «Dhe u ngjit të qiejt...», ngre Ajrin dhe bën me cepat e tij formën e Kryqit mbi Dhuratat e çmuara, e palos, e puth edhe e vendos në anën e djathtë bashkë me Mbulesat e tjera. Po të jenë dhe priftërinj të tjerë që meshojnë, këtë punë e bëjnë bashkarisht duke e kapur mbulesën nga të katër cepat.

Si mbaron Simboli i Besimit, dhiaku thotë:

Dhiaku: Le të qëndrojmë mirë; le të qëndrojmë me frikë; le të kemi kujdes, që ta blatojmë me paqe theroren e shenjtë.

Psaltët: Mëshirë paqeje, therore lavdërimi.

Prifti duke marrë me tre gjishtërinjtë e dorë së djathtë Ajrin e palosur, e lëviz mbi Potirin e shenjtë dhe Dhiskun e shenjtë; si e vendos, thotë përpara popullit duke bekuar:

Prifti: Hiri i Zotit tonë Iisu Krisht, dhe dashuria e Perëndisë dhe Atit dhe pjesëmarrja e Shpirtit të Shenjtë, qoftë me ju të gjithë.

Psaltët: Dhe në shpirtin tënd.

Prifti: Le t'i ngremë lart zemrat *(ngre duart e tij lart)*.

Psaltët: I kemi te Zoti.

Prifti, duke kryqëzuar duart, përkulet përpara ikonës së Zotit Krisht dhe thotë:

Prifti: Le ta falenderojmë Zotin.

Dhe kthehet në Tryezën e Shenjtë.

Psaltët: I ka hije dhe është e drejtë.

Dhiaku hyn në Hierore dhe qëndron në të majtë të priftit, falet tri herë duke puthur Tryezën e Shenjtë; si merr një Mbulësë, e lëviz me shpresëtarë mbi të Shenjtat.

Urata e Anaforasë:

Prifti: *(pa zë)* Të ka hije dhe është e drejtë të të himnojmë, të të bekojmë, të të lavdërojmë, të të falenderojmë, të të falemi në çdo vend të zotërimit tënd. Se ti je Perëndi që s'mund të të shprehim, që s'mund të të kuptojmë; që je i padukshëm, që s'të arrin mendja jonë, që je gjithnjë, që je i njëjti; Ti dhe Biri yt i vetëmlindur dhe Shpirti

yt i Shenjtë. Ti nga e mosqëna në të qënët na solle; dhe kur ramë na ngrite përsëri; dhe nuk pushove së bëri çdo gjë, gjersa na shpure lart në qiell, dhe na fale mbretërinë tënde të ardhshme. Për të gjitha këto të falenderojmë Ty dhe Birin tënd të vetëmlindur dhe Shpirtin tënd të Shenjtë, për të gjitha ato që dimë dhe ato që s'dimë, për mirëbërësitë e dukshme dhe të padukshme që na janë bërë. Të falenderojmë dhe për këtë meshë, që denjove ta pranosh nga duart tona, ndonëse qëndrojnë pranë teje mijëra kryeëngjëjsh dhe dhjetra mijëra engjëjsh, keruvi-met dhe serafimet me gjashtë krahë, me shumë sy, që qëndrojnë në erë, që fluturojnë,

(me zë të lartë): Himnin triumfal duke kënduar, duke britur, duke thirrur dhe duke thënë:

Psaltët psalin Himnin triumfal:

Psalët: Shenjt, Shenjt, Shenjt, Zoti Savaoth, qielli e dheu janë plot me lavdinë tënde: Hosana Ti në më të lartat. I bekuar është ai që vjen në emrin e Zotit. Hosana Ti në më të lartat.

Dhiaku merr Yllin nga Qengji e grumbullon në dy, bën shenjën e Kryqit mbi Dhiskun dhe fshin lehtë anët e tij mbi Andiminsin. Pastaj e puthin atë prifti dhe dhiaku i cili e vendos mbi Ajirin e palosur dhe shkon në krahë të djathtë të Priftit. Prifti duke ulur kryet, thotë:

Prifti: *(pa zë)* Edhe ne, o Zot njeridashës, bashkë me këto fuqi të lumtura, thërresim e themi: I shenjtë dhe i tërëshenjtë je, Ti dhe Biri yt i vetëmlindur dhe Shpirtit yt i Shenjtë. I shenjtë dhe i tërëshenjtë je, dhe madhështore është lavdia jote; Ti që e deshe botën tënde, aq sa edhe Birin tënd të vetëmlindur e dhe, që çdo njeri që beson tek ai të mos humbasë po të ketë jetë të amëshuar; i cili si erdhi dhe plotësoi gjithë misionin hyjnor për ne, natën që dorëzohej ose më mirë dorëzonte veten e Tij për jetën e botës, si mori bukën në duart e Tij të shenjta, të pacënuara

dhe të papërlyera, si falenderoi dhe e bekoji, e shenjtëroi, e theu dhe ua dha nxënësve dhe Apostujve të Tij të shenjtë, duke thënë:

(me zë të lartë): Merrni, hani, ky është trupi im, që thyhet për juve, për ndjesën e mëkateve.

Psaltët: Amin.

Dhiaku duke mbajtur Orarin e tij, tregon edhe ai, bashkë me priftin Dhiskun e shenjtë.

Prifti: *(pa zë)* Gjithashtu dhe potirin pas darkës duke thënë:

Prifti: *(me zë të lartë)* Pini prej këtij të gjithë, ky është Gjaku im i Dhiatës së re, që derdhet për juve dhe për shumë, për ndjesën e mëkateve.

Psaltët: Amin.

Dhiaku bashkë me priftin, tregojnë Potirin e shenjtë tregojnë; prifti përseri duke ulur kryet thotë:

Prifti: *(pa zë)* Duke kujtuar pra këtë porosi shpëtimtare dhe gjithë sa janë bërë për ne, kryqin, varrin, ngjalljen e triditshme, të ngjiturit në qiejt, të ndenjurit nga e djathta, ardhjen e dytë dhe të lavdëruar,

Prifti, duke ngritur lart, në formë kryqi, Dhiskun me dorën e djathtë dhe Potirin me të majtën, thotë:

Prifti: *(me zë të lartë)* Të tuat nga të tuat, Ty të blatojmë nga të gjitha dhe për të gjitha.

Psaltët: Të himnojmë, të bekojmë, Ty të falenderojmë, o Zot, dhe të lutemi, Perëndia ynë.

Prifti, duke ulur kryet, thotë:

Prifti: *(pa zë)* Të blatojmë edhe këtë therore shpirtërore e të pagjakshme, dhe lypim prej Teje, të lutemi e të përulemi; dërgo Shpirtin tënd të Shenjtë mbi ne, dhe mbi këto Dhurata që ndodhen përpara.

Prifti dhe dhiaku falen tri herë, duke bërë tri metanira përpara Tryezës së shenjtë dhe duke thënë pa zë:

O Perëndi, falmë mua mëkatarin dhe mëshiromë.

Pastaj dhiaku duke mbajtur Orarin me tre gishta dhe duke treguar Bukën e shenjtë që ndodhet në Dhiskun thotë:

Dhiaku: *(me zë të ulët)* Beko, o Zot, Bukën e shenjtë.

Prifti duke bekuar Bukën e shenjtë thotë:

Prifti: *(me zë të ulët)* Dhe bëje këtë Bukë, Trup të çmuar të Krishtit tënd.

Dhiaku: Amin.

Dhe duke treguar Potirin e shenjtë thotë:

Dhiaku: *(me zë të ulët):* Beko, o Zot, Potirin e shenjtë.

Prifti duke bekuar Potirin e shenjtë thotë:

Prifti: *(me zë të ulët):* Dhe atë që është në këtë Potir, bëje Gjak të çmuar të Krishtit tënd.

Dhiaku: Amin.

Dhe duke treguar që të dyja (Dhiskun dhe Potirin) thotë:

Dhiaku: *(me zë të ulët):* Beko, o Zot, që të dyja të Shenjtat.

Prifti duke i bekuar në formë Kryqi Bukën e shenjtë dhe Potirin e shenjtë, thotë:

Prifti: *(me zë të ulët)* Duke i ndryshuar me anën e Shpirtit tënd të Shenjtë.

Dhiaku: Amin. Amin. Amin.

Dhiaku merr Ajrin e palosur dhe e lëviz mbi të Shenjtat. Dhe prifti, duke u përkulur, lutet:

Prifti: *(pa zë)* Që të bëhen për ata që kungohen, gatishmëri shpirti, ndjesë mëkatesh, pjesëmarrje të Shpirtit tënd të Shenjtë, përmbushje të mbretërisë së qiejve, paraqitje pa drojtje përpara Teje, jo për gjykim a për dënim. Gjithashtu po të blatojmë këtë theror shpirtëtor edhe për ata që janë prehur me besimin, stërgjyshët, etërit, patrikët, profetët, apostujt, predikuesit, ungjillëzuesit, martirët, konfesorët, asketët dhe për çdo shpirt të drejtë që ka ndërruar jetë me besë.

Prifti merr temjanicën dhe duke temjanisur të Shenjtat tri herë thotë:

Prifti: Veçan për të Tërëshenjtën, të pacënuarën, të përmbibekuarën, të lavdëruarën, Zonjën tonë Hyjllindëse dhe gjithmonë Virgjërën Mari.

Dhiaku merr temjanicën, temjanis Tryezën e shenjtë përqark, qëndron prapa Tryezës së shenjtë dhe kujton dhiptikët e të gjallëve dhe të vdekurve.

Psaltët: Të meriton me të vërtetë të të lumturojmë Ty Hyjllindësen, gjithmonë të lumturën dhe të përmbikulluarën dhe Mëmën e Perëndisë tonë. Më të nderuarën se keruvimet dhe më të lavdëruarën pa krahasim se serafimet, që pa u cënuar linde Fjalën Perëndi, me të vërtetë Hyjllindësen, ty të madhërojmë.

*Kur është e kremte dhespotike (e Zotit) ose theomitorike (e Shën Marisë) psalet katavasia e odës IX.
Ne këtë kohë Prifti duke u përkulur thotë:*

Prifti: *(pa zë)* Për profetin, pararendësin dhe pagëztorin Shën Joan; Apostujt e shenjtë, të lavdëruar dhe të dëgjuar; shenjt *(aksh të ditës)*, kujtimin e të cilit po bëjmë, dhe gjithë shenjtoret e tu me lutjet e të cilëve vështrona, o Perëndi. Dhe kujto gjithë ata që kanë ndërruar jetë me shpresë ngjalljeje për jetën e amëshuar *(dhe kujton këtu emra të vdekurish që do)*. Dhe prehi, o Perëndia ynë,

atje ku mbikqyr drita e fytyrës sate. Edhe të lutemi, kujto, o Zot, çdo episkopatë orthodhoksësh që përcaktojnë drejt fjalën e së vërtetës sate, gjithë priftërinë, dhiakonatën më Krishtin dhe çdo rresht ieratik dhe monakal. Edhe të blatojmë këtë therore shpirtërore për botën, për Kishën e shenjtë, të përgjithshme dhe apostolike, dhe për ata që shkojnë jetën me pastërti dhe me nder.

(me zë të lartë): Më parë kujto, o Zot, Kryepiskopin (*ose episkopin*) tonë (*aksh*), të cilin fal ua Kishave të tua të shenjta, me paqe, të sigurt, të nderuar, të shëndetshëm, jetëgjatë dhe shpjegues të drejtë të së vërtetës sate.

Dhiaku: Dhe ata që ka cilido ndër mend dhe të gjithë e të gjitha.

Psaltët: Dhe të gjithë e të gjitha.

Prifti duke u përkulur thotë:

Prifti: *(pa zë):* Kujto, o Zot, qytetin (*ose* manastirin) në të cilin banojmë dhe çdo qytet dhe vënd, dhe ata që banojnë ndër to me besë. Kujto, o Zot, ata që lundrojnë, që udhëtojnë, të sëmurët, ata që vuajnë, robërit dhe shpëtimin e tyre. Kujto, o Zot, ata që sjellin pemë dhe bëjnë punë të mira në Kishat e tua të shenjta, dhe që kujtojnë të varfërit dhe dërgo mbi ne të gjithë mëshirat e tua.

(me zë të lartë): Dhe jepna që me një gojë dhe me një zemër, të lavdërojmë dhe të himnojmë emrin tënd të gjithënderuar dhe madhështor, të Atit e të Birit dhe të Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Prifti kthehet nga populli, e bekon dhe thotë:

Prifti: Dhe do te jenë mëshirat e Perëndisë së madh dhe Shpëtimtarit tonë Iisu Krisht me ju të gjithë.

Psaltët: Dhe në shpirtin tënd.

Dhiaku del nga Hierorja dhe pasi merr qeronë qëndron në vendin e zakonshëm dhe thotë:

Dhiaku: Pasi kujtuam gjithë shenjtoret, përsëri dhe përsëri me paqe, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Për dhurarat e çmuara, që u blatuan dhe u shenjtëruan, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Që Perëndia ynë njeridashës, i cili i pranoi ato si aromë shpirtërore në altarin e tij të shenjtë, qiellor dhe të kuptuar me anë të mendjes, të na dërgojë si shpërblim hirin hyjnor dhe dhuratën e Shpirtit të Shenjtë, le të lutemi.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Që të shpëtojmë prej çdo hidhërimi, zemërimi, rreziku dhe nevoje, le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Ndërkaq prifti thotë pa zë këtë uratë përpara Tryezës së shenjtë:

Prifti: *(pa zë)* Në dorën tënde e lemë tërë jetën tonë dhe shpresën, o Zot njeridashës, dhe lypim prej teje, dhe të lutemi e të biem ne gjunjë; bëna të denjë të marrim pjesë me ndër-gjegje të pastër në Misteret e tua qiellore e të frikshme të kësaj Tryeze të shenjtë dhe shpirtërore për ndjesën e mëkateve dhe për faljen e fajeve, për pjesëmarrjen e Shpirtit të Shenjtë, për trashëgimin e mbretërisë së qiejve, për paraqitjen, pa drojtje përpara Teje, jo për t'u gjykuar ose dënuar.

Dhiaku: Përkrahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi, me hirin tënd.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Ditën të tërë të përsosur, të shenjtë, me paqe dhe të pamëkatshme, le t'ia lypim Zotit.

- Psaltët:** Falna, o Zot.
- Dhiaku:** Engjëll paqeje, udhëheqës besnik, ruajtës të shpirttrave dhe të trupave tanë, le t'i lypim Zotit.
- Psaltët:** Falna, o Zot.
- Dhiaku:** Ndjesë dhe falje të mëkateve dhe të fajeve tona, le t'i lypim Zotit.
- Psaltët:** Falna, o Zot.
- Dhiaku:** Të mirat dhe të dobishmet për shpirttrat tanë dhe paqe për botën, le t'i lypim Zotit.
- Psaltët:** Falna, o Zot.
- Dhiaku:** Që të kalojmë në paqe dhe në pendim jetën që na mbetet, le t'i lypim Zotit.
- Psaltët:** Falna, o Zot.
- Dhiaku:** Mbarim të krishterë të jetës sonë, pa dhimbje, faqebardhë, me paqe dhe mbrojtje të mirë përpara gjykatores së trembshme të Krishtit, le të lypim.
- Psaltët:** Falna, o Zot.
- Dhiaku:** Duke lypur bashkimin e besës dhe pjesëmarrjen e Shpirtit të Shenjtë, veten tonë dhe njeri-tjetrin dhe gjithë jetën tonë, Krishtit Perëndisë le t'ia parashtrijmë.
- Psaltët:** Ty, o Zot.
- Prifti:** *(me zë të lartë)* Dhe bëna të denjë, o Zot, që pa drojtje e pa dënim të guxojmë të të thërresim Atë, Ty Perëndinë qiellor e të themi:
- Psaltët:** Ati ynë që je në qiejt, u shenjtëroftë emri yt, ardhhtë mbretëria jote, u bëftë dëshira jote, si në qiell ashtu edhe mbi dhe. Bukën tonë të përditshme jepna neve sot; dhe falna fajet tona, sikurse edhe ne ua falim fajtorëve tanë; dhe mos na shtjer në ngasje, po shpëtona nga i ligu.

Prifti: Se jotja është mbretëria, dhe fuqia, dhe lavdia e Atit, e Birit dhe e Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Prifti, duke bekuar popullin thotë:

Prifti: Paqe në të gjithë.

Psaltët: Dhe në shpirtin tënd.

Dhiaku: Kryet tanë le t'ia ulim Zotit.

Psaltët: Ty, o Zot.

Prifti, duke përkulur, thotë:

Prifti: *(pa zë)* Të falenderojmë, o Mbret i padukshëm, që i krijove të gjitha me fuqinë tënde të pamatur dhe që i nxore të gjitha nga e mosqena në të qenët me mëshirën tënde të shumtë; Ti o Zot, shtjer sytë nga qiell mbi ata që kanë ulur kryet e tyre përpara teje; se nuk i ulën përpara mishit dhe gjakut, por përpara teje Perëndisë së frikshëm. Ti pra, O Zot, këto që ndodhen përpara, rregulloi për të mirën e ne të gjithëve, sipas nevojës së veçantë të secilit; lundro bashkë me lundruesit; udhëtarët shoqerori; shëroi të sëmurët, o mjek i shpirtrave dhe i trupave tanë.

(me zë të lartë) Me hirin dhe dhembshuritë dhe njeridashjen e Birit tënd të vetëmlindur, me të cilin je i bekuar, bashkë me Shpirtin tënd të tërëshenjhtë dhe të mirë e jetëbërës, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Prifti: *(pa zë)* Ver re, o Zot Iisu Krisht Perëndia ynë, nga banesa jote e shenjtë dhe nga froni i lavdisë së mbretërisë sate, dhe eja të na shenjtërosh, Ti që rri lart bashkë me Atin dhe që je këtu padukurisht bashkë me ne. Dhe me dorën tënde të fuqishme dënjo të na japësh Trupin tënd të pacënuar, dhe Gjakun tënd të çmuar dhe me anën tonë gjithë popullit.

Dhe falet tri herë duke thënë pa zë:

O Zot, falmë mua mëkatarin dhe mëshiromë (*tri herë*).

Në kohën kur prifti lexon këtë uratë dhiaku qëndron në vendin e zakonshëm, përpara Derës së Bukur, dhe e ngjesh Orarin kryq; pastaj si mbaron urata thotë:

Dhiaku: (*me zë të lartë*) Le të vëmë re.

Prifti duke u përkulur pak dhe si merr Bukën e Shenjtë me të dy duart, e ngre lart dhe duke bërë shenjën e kryqit, thotë me zë të lartë, me respekt e shpresëtari:

Prifti: (*me zë të lartë*) Të shenjtat, të shenjtëve.

Psaltët: Një është Shenjt, një është Zot, Iisu Krishti, për lavdi të Perëndisë Atit. Amin.

Dhe menjëherë këndohet Qinonikoja:

Psaltët: Lavdërojeni Zotin prej qiejve, lavdërojeni në më të lartat. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

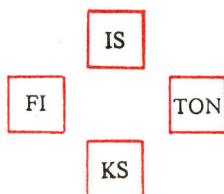
Në goftë ndonjë e kremte këndohet Qinonikoja e posaçme e ditës. Pastaj dhiaku hyn në Hierore dhe duke qëndruar në anën e djathtë të priftit, cili mban Bukën e shenjtë, thotë:

Copëto, o Zot, Bukën e shenjtë.

Prifti e copëton në katër pjesë me kujdes dhe shpresëtari, duke thënë:

Copëtohet dhe pjesëtohet Qengji i Perëndisë, i cili copëtohet dhe nuk përndahet, i cili hahet gjithnjë dhe nuk mbarohet kurrë, por shenjtëron ata që kungohen.

Prifti i rregullon të katër pjesët e Bukës mbi Dhiskun e shenjtë në formë kryqi:

Dhe dhiaku, duke treguar Potirin e Shenjtë thotë:

Dhiaku: Mbush, o Zot, Potirin e shenjtë.

Prifti merr pjesën që ka shkronjat IS dhe si bën me të shenjën e kryqit Potirin (nga njëra buzë ne tjetrën) thotë:

Mbushja e Potirin me Shpirt të Shenjtë.

Dhe e vendos atë brenda e Potirin e Shenjtë.

Dhiaku thotë: Amin.

Dhe si merr ujin e nxehtë, i thotë prifti:

Beko, o Zot, ujët u nxehtë.

Prifti e bekon dhe thotë:

E bekuar është nxehtësia e shenjtorëve të tu, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Dhe dhiaku, duke mbajtur në dorën e majtë me kujdes Potirin e shenjtë, derdh në formë kryqi ujin e nxehtë, e nevojshëm në Potir, ndërsa prifti thotë:

Nxehtësi e besës, plot me Shpirt të Shenjtë.

Dhiaku: Amin.

Dhe si vendos enën me ujin e nxehtë në vendin e tij, qëndron pak më lart duke u falur me vete.

Kurse prifti kokulur lexon me shpresëtari këto urata para kungimit:

Besoj, o Zot, dhe pohoj se Ti je me të vërtetë Krishti, i Biri i Perëndisë së gjallë, që erdhe në botë të shpëtosh mëkatarët, nga të cilët i pari jam unë. Gjithashtu besoj se ky është vetë Trupi yt i pacënuar dhe ky është vetë Gjaku yt i çmuar. Të lutem pra, mëshiomë dhe falmi fajet, të bëra me dashje dhe pa dashje, me fjalë, me punë, më dije dhe padije; dhe bëmë të denjë që të marr pjesë pa dënim në Misteret e tua të pacënuara, për ndjesën e mëkateve dhe për jetën e amëshuar. Amin.

Pastaj thonë këto vargje:

Ja tek po shkoj për Kungatën hyjnore,
O Krijues, mos më digj me anën e Kungatës,
Se ti je zjarr që djeg të padenjët.
Por pastromë prej çdo njolle.

Dhe këto tropare:

Në darkën tënde mistike, o Bir i Perëndisë, merrmë sot pjesëtar; se nuk do t'ua them armiqve të tu misterin; nuk do të të jap të puthur si Judas; por duke të pohuar si kusari, thërres: kujtomë, o Zot, në mbretërinë tënde.

Pastaj prapë këto vargje:

O njeri, dridhu, duke parë Gjak hyjnizues.
Se është thëngjill që djeg të padenjët.
Trupi i Perëndisë, dhe më hyjnizon dhe më ushqen,
Shpirtin e hyjnizon dhe mendjen e ushqen
çuditërisht.

Dhe këto tropare:

Më ngazëllove me mallin tënd, o Krisht, dhe më ndryshove me dashurinë tënde hyjnore; po digji me zjarr të palëndshëm mëkatet e mia dhe bëmë të denjë të nginjem më ëmbëlsirën tënde, që duke kërcyer të madhëroj, o i Mirë, të dyja ardhjet e tua.

Ndër shkëlqimet e shenjtorëve të tu si do të hyj unë i padenji? Se në guxofsha të hyj bashkë në nusëroren, rroba më tregon se s'është e dasmës, dhe i lidhur do të nxirrem jashtë prej engjëjve. Pastro, o Zot, ndotësinë e shpirtit tim dhe shpëtomë si njeridashës.

Pastaj këtë uratë:

O Zot, njeridashës, Zoti Iisu Krisht, Perëndia im, të mos jenë për dënimin tim këto të Shenjtat mbasi jam i padenjë,

por për pastrim dhe shenjtërim të shpirtit dhe të trupit dhe për sigurim të jetës dhe mbretërisë së ardhshme. Për mua është mirë t'i ngjitem Perëndisë dhe të vë te Zoti shpresën e shpëtimit tim.

Dhe përsëri:

Në Darkën tënde mistike, o Bir i Perëndisë, merrmë sot pjesëtar; se nuk do t'ua them armiqve të tu misterin; nuk do të të jap të puthur si Judas; por duke të pohuar si kusari, thërres: kujtomë, o Zot, në mbretërinë tënde.

Pastaj prifti duke ardhur që të kungohet i thotë dhiakut ose priftërinjve të tjerë që meshojnë së bashku:

O vëlla dhe bashkëmeshëtar, ndjemë mua priftin mëkatarin.

Dhe dhiaku përgjigjet:

Priftërinë tënde e kujtoftë Zoti Perëndia në mbretërinë e Tij, gjithnjë; tani e përhere e në jetë të jetëve.

Pastaj prifti thotë:

O Perëndi, falmë mua mëkatarin dhe mëshiromë (*tri herë*).

Dhe si u afrohet të Shenjtave me frikë dhe shpresë, merr një pjesë nga Trupi i shenjtë (nga pjesa që ka shkronjat IS) dhe thotë:

Prifti:

Ja tek vij te Krishti mbret i pavdekshëm dhe Perëndia ynë. Trupi i çmuar dhe i tërëshenjtë i Zotit Perëndisë dhe Shpëtimtarit tonë Iisu Krisht më jepet, mua priftit të padenjë (*aksh*) për ndjesën e mëkateve të mia dhe për jetën e amëshuar.

Dhe si kungohet thotë:

Amin.

Pastaj i thotë dhiakut:

Prifti: Dhiak, afrohu.

Dhiaku duke ardhur dhe duke hapur duart në formë kryqi, duke pasur pëllëmbën e djathtë mbi të majtën, thotë:

Dhiaku: Ja tek vij te Krishti mbret i pavdekshëm dhe Perëndia ynë. Jepmë, o Zot, Trupin e çmuar dhe të shenjtë të Zotit dhe Perëndisë dhe Shpëtimtarit tonë Iisu Krisht, mua dhia-
kut të padenjë (*aksh*) për ndjesën e mëkateve të mia dhe për jetën e amëshuar.

Prifti duke i dhënë një pjesë nga Trupi i shenjtë thotë:

Dhiaku: Të jepet, ty dhiakut shpresëtar (*aksh*), Trupi i çmuar dhe i shenjtë i Zotit dhe Perëndisë dhe Shpëtimtarit tonë Iisu Krisht, për ndjesën e mëkateve të tua dhe për jetën e amëshuar.

Dhe dhiaku, pasi puth dorën e priftit, merr Bukën e Shenjtë, shkon prapa Tryezës së hirshme dhe kokulur, kungohet. Këtë e bëjnë edhe priftërinjtë ose dhiakonët e tjerë kur bashkë-meshojnë.

I pari i priftërinjve pastaj, si kungohet me Trupin e nderuar, ia dorëzon atë Dhiakut.

Pastaj prifti merr Mbulesën dhe ai e mbështet mirë te nofulla e tij, merr me të dy duart dhe me Mbulesën Potirin e shenjtë dhe thotë:

Gjithashtu më jepet mua (*aksh*), priftit të padenjë, Gjaku i çmuar dhe i tërëshenjtë i Zotit dhe Perëndisë dhe Shpëtimtarit tonë Iisu Krishtit për ndjesë mëkatesh dhe jetë të pasosur.

Dhe kungohet tri herë pa thenë gjë, fshin mirë buzët e tij dhe buzët e Potirit të shenjtë me Mbulesën që mban në dorë; e ngre Potirin lart pasi e puth edhe thotë:

Ky preku buzët e mia, dhe Zoti do të më heqë gjithë padhësitë dhe do të më pastrojë nga mëkatet.

Dhe fton dhiakun duke thënë:

Dhiak, afrohu përsëri.

Dhe dhiaku vjen para Tryezës së Shenjtë, fshin pëllëmbën mbi Dhiskun dhe thotë me vëmendje:

Jepmë, o Zot, mua (*aksh*), dhiakut të padenjë, Gjakun e çmuar dhe të tërëshenjtë të Zotit dhe Perëndisë dhe Shpëtimtarit tonë, Iisu Krishtit, për ndjesë mëkatesh dhe jetë të pasosur.

Dhe prifti e kungona të tri herë me Potirin duke thënë:

Të jepet ty (*aksh*), dhiaku shpresëtar, Gjaku i çmuar dhe i Tërëshenjtë i Zotit dhe Perëndisë dhe Shpëtimtarit tonë, Iisu Krisht, për ndjesë të mëkateve të tua dhe për jetë të pasosur. Amin.

Pastaj, si pastron edhe ky me mbulesen buzët e veta e të Potirit të Shenjtë, puth Potirin.

Dhe prifti, duke ngritur Potirin lart, thotë:

Ky preku buzët e tua, dhe Zoti do të falë gjithë paudhësitë e tua e do të pastrojë mëkatet e tua.

Pastaj dhiaku merr Dhiskun e shenjtë me dorën e majtë dhe me të dy gishtërinjtë e dorës së djathtë Sfungjerin dhe hedh pjesët e Trupit të Shenjtë (pjesët me gërmat KR, FI dhe TON), të cilat i ndan në pjesë të vogla kur ka për të kunguar besimtarët, në Potirin e Shenjtë me kujdes e thotë:

Ne që pamë ngjalljen e Krishtit, le t'i falemi të shenjtit, Zotit Iisu, të vetmit të pamëkatshëm. Kryqit tënd po i falemi o Krisht dhe ngjalljen tënde të shenjtë himnojme dhe lavdërojmë; se Ti je Perëndia ynë, veç teje nuk njohim tjetër, emrin tënd përmendim. Ejani gjithë besimtarët t'i falemi ngjalljes së shenjtë të Krishtit. Se ja tek erdhi me anën e Kryqit gëzim në tërë botën. Duke bekuar kurdoherë Zotin, himnojme ngjalljen e Tij; se duke duruar Kryqin për ne, me vdekje vdekjen e zhduku.

Ndriçohu, ndriçohu, o Jerusalem i ri, se lavdia e Zotit lindi përmbi ty. Vallëzo tani dhe ngazëllohu, o Sion, dhe ti o Hyjlindëse e kulluar, dëfre me ngjalljen e Birit tënd.

O zëri yt i hyjshëm, i dashur edhe fort i ëmbël; se me të vërtetë u zotove të jesh bashkë me ne gjer në mbarim të jetës, o Krisht; të cilin zë duke e patur ne besimtarët si ankurë shprese, ngazëllohemi.

O Krisht, Pashkë e madhe dhe fort e hirshme, o urtësi dhe Fjalë dhe fuqi e Perëndisë; jepna që më qartë të marrim pjesë me ty në ditën e paperënduar të Mbretërisë sate.

Kur prifti ka për të kunguar besimtarët nuk duhet t'i shtjerë pjesët e tjera, por vetëm pjesët që përfaqësojnë Trupin e Zotit dhe si të kungojë besimtarët, i shtije dhe pjesët e tjera, duke thënë:

Laji, o Zot mëkatet e shërbëtorëve të tu që u kujtuan këtu me Gjakun tënd të shenjtë, me ndërmjetimet e Hyjllindëses dhe të gjithë shenjtorëve të tu. Amin.

Si të ketë fshirë mirë Dhiskun e shenjtë, merr në formë kryqi, katër cepat e Andiminsit të shenjtë, dhe i mban ne dorën e majtë; kurse me anë të dorës së djathtë merr pjesën e poshtëme të Andiminsit që varët dhe e shkund atë. Pastaj e hapë Andiminsin dhe, me anë të Lugës së shenjtë mbledhë therrimet dhe i hedh në Potirin e shenjtë. Pastaj vendon vetëm Yllin mbi Dhiskun e shenjtë dhe mbi Yll vendos Mbulesat.

Prifti, pasi të këtë venë Lugën e shenjtë brenda në Potirin e shenjtë, ngre Potirin e shenjtë dhe ia jep dhiakut, i cili falet një herë; dhe si hapë Derën e Bukur prifti dhe kthehet drejt perëndimit (nga populli), dhiaku thotë:

Dhiaku: Me frikë Perëndie, besë dhe dashuri afrohuni.

Dhe bëhet kungimi i besimtarëve që janë jashtë hierores. Nëse janë besimtarët që duan të kungohen, prifti merr nga duart e dhiakut Potirin dhe u jep kungimin duke thënë:

Të jepet Trupi dhe Gjaku i Zotit dhe Perëndisë, Shpëtimtarit tonë, Iisu Krishtit, për ndjesë mëkatesh dhe jetë të pasosur. Amin.

Në kohën që kungohen besimtarët, psaltët thonë me zë një herë ose dhe më shumë, sipas rastit, këtë tropar:

Psaltët: Në Darkën tënde mistike...

Kurse gjatë periudhës së Pashkës, psalin këtë që pason:

Psaltët: Kungoni Trupin e Krishit, shijoni prej burimit të pavdekshëm.

Dhe si kungohen gjithë ata që dëshirojnë, prifti i dorëzon Potirin dhiakut, e bekon pupullin, duke thënë me zë të lartë:

Prifti: *(me zë të lartë)* O Perëndi, shpëto pupullin tënd dhe beko trashëgimin tënd.

Psaltët: Pamë dritën e vërtetë, morëm frymën qiellore, gjetëm besën e vërtetë, duke iu falur Trinisë së pandarë, se ajo na shpëtoi.

Ose, në rast se është e kremte dhespotike (e Zotit) apo mbarimi i saj, thuhet përlëshorja e së Kremtes.

Kurse që nga e diela e Pashkës e gjer në mbarim të së Kremtes, thuhet: «Krishti u ngjall».

Të shtunën e shpirtave thuhet:

Kujtona, o Zot, edhe ne, siç kujtove kusarin në mbretërinë e qiejve.

Dhe prifti bashkë me dhiakun kthehen në Tryezën e Shenjtë. Dhe dhiaku, si vendos mbi të Potirin e Shenjtë, i thotë priftit:

Lartësoje, o Zot.

*Dhe prifti, i temjanis tri herë të Shenjtat e thotë me zë të ulët:
Lartësohu, përmbi qiejt, o Perëndi, dhe lavdia jote përmbi
tërë dhenë (tri herë).*

*Pastaj i jep dhiakut Dhiskun e Shenjtë bashkë me Mbulesat,
dhe ky, duke i mbajtur me të dyja duart mbi krye dhe pasi
bën një përkulje para popullit, duke i ardhur qark Tryezës
së Shenjtë, i shpie në Proskomidhinë e Shenjtë, dhe prifti,
si falet dhe merr Potirin e Shenjtë të mbuluar, thotë para Tryezës
së Shenjtë me zë të ulët:*

Prifti: *(pa zë)* I bekuar është Perëndia ynë,

Kthehet pastaj nga populli duke thënë:

Prifti: *(me zë të lartë)* Gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve.

Dhe e vendos Potirin e Shenjtë në Proskomidhinë e Shenjtë.

Psaltët: Amin.

*Pastaj dhiaku del në vendin e zakonshëm para Derës së Bukur
e thotë:*

Dhiaku: Drejt; Pasi u kunguam me misteret hyjnore, të shenjta,
të kulluara, të pavdekshme, qiellore, jetëbërëse dhe të
frikshme të Krishtit, siç i meriton le ta falenderojmë Zotin.

Përkrahna, shpëtona, mëshirona dhe ruajna, o Perëndi
me hirin tënd.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Dhiaku: Ditën të tërë të përsosur, të shenjtë, me paqe dhe të pamë-
katshme duke lypur, veten tonë dhe njeri-tjetrin dhe gjithë
jetën tonë, Krishtit Perëndisë le t'ia parashtrojmë.

Dhe hyn në Hierore.

Psaltët: Ty, o Zot.

Prifti vendos Sfungjerin në Antimins, të cilin e palos. Palosja

bëhet kështu: së pari, paloset pjesa e sipërme, pastaj pjesa e poshtme e më në fund anët: e majta dhe e djathta. Pjesa e sipërme mund të paloset dhe më dysh, që të mos mbulohet ana e jashtme e saj nga e brendshmeja e pjesës së poshtme dhe gjatë palosjes të mos mbeten mbi të thërmia. Në këtë mënyrë, ana e brendshme mbulon njëra-tjetrën.

Dhe si e palos, e lë në qendër të Tryezës. Pastaj lexon këtë uratë falenderimi:

Prifti: *(pa zë)* Të falenderojmë o Zot njeridashës, mirëbërës i shpirttrave tona, se edhe këtë ditë na bërë të denjë për misteret e tua qiellore dhe të pavdekshme. Tregona rrugën e drejtë, forcona ne të gjithë me frikën tënde, ruajna jetën, sigurona hapat, me uratat dhe lutjet e Hyjlindëses së lavdëruar dhe gjithmonë Virgjërës Mari dhe të gjithë shenjtorëve të tu.

(me zë të lartë) Se Ti je shenjtërimi ynë, dhe Ty ta drejtojmë lavdinë, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Këtu prifti merr Ungjillin e Shenjtë, bën me atë shenjë e Kryqit mbi Andimensin e palosur dhe e vendos mbi të me shpresë. Pastaj kthehet nga populli e thotë:

Prifti: Me paqe le të shkojmë.

Dhiaku: Le ti lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot *(tri herë)*. Beko, o Zot i shenjtë.

Dhe prifti del nga Dera e Bukur, qëndron para ikonës së Krishtit dhe thotë këtë uratë:

O Zot, që bekon ata që të bekojnë, dhe shenjtëron ata që kanë besim më ty, shpëto popullin tënd dhe beko trashëgimin tënd; ruaje tërësinë e Kishës sate, shenjtëro ata që duan hijeshinë e shtëpisë sate. Ti shpërblej ata me lavdi, me anën e fuqisë sate hyjnore dhe mos na ler ne

që shpresojmë më Ty. Fali paqe botës sate, kishave të tua, priftërinjve, udhëheqësve tanë, ushtrisë dhe gjithë popullit tënd. Se çdo dhënie e mirë dhe çdo dhuratë e përsosur, zbret që lartazi prej teje, Atit të dritave; dhe ty ta drejtojmë lavdinë, falenderimin dhe adhurimin, Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Kur është ndonjë e Kremte dhespotike (e Zotit) apo theomitorike (e Shën Marisë), priftit thotë uratën përkatëse. Ndërsa prifti thotë uratën e sipërme, dhiaku qëndron para Derës së Bukur, në anën e djathtë të priftit, duke mbajtur orarin sipas zakonisht e me krye të ulur gjer në mbarim të uratës. Pastaj përkulet para priftit dhe si merr uratën, kthehet në Proskomidhinë e Shenjtë:

Psaltët: Emri i Zotit qoftë i bekuar që tani e gjer në jetët *(tri herë)*.

Në këtë kohë prifti hyn brenda, shkon në Proskomidhi dhe thotë pa zë këtë uratë:

(me zë të ulur): O Krisht Perëndia ynë, që je ti vetë plotësimi i ligjit dhe i profetëve, Ti që përmbushe tërë porosinë Atërore mbushi me gëzim dhe ngazëllim zemrat tona gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Dhiaku: Le t'i lutemi Zotit.

Psaltët: Mëshiro, o Zot.

Prifti qëndron në mes të Derës së Bukur, bekon popullin duke thënë:

Bekimi dhe mëshira e Zotit ardhte mbi ju, me hirin e tij hyjnor dhe njeridashjen, glithnjë, tani e përherë e në jetë të jetëve.

Psaltët: Amin.

Prifti: Lavdi me ty, o Perëndi, shpresa jonë, lavdi me ty.

Lexuesi

(Anagnosti): Lavdi Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë; tani e përherë e në jetë në jetëve. Amin.

Mëshiro, o Zot (*tri herë*).

Beko, o At i shenjtë (*ose* Zot i shenjtë në *qoftë se meshon episkop*).

Pastaj prifti bën përlëshimin:

Në qoftë se është e diel e fillon kështu:

Ai që u ngjall prej së vdekurish ...

Po të mos jetë e diel:

Krishti, Perëndia ynë i vërtetë, me ndërmjetimet e Zonjës sonë të pacënuar, Hyjlindëses dhe gjithmonë Virgjërës Mari; me fuqinë e Kryqit të çmuar dhe jetëbërës; me mbrojtjet e Fuqive qiellore të çmuara dhe pa trup; të nderuarit, të lavdëruarit profet, pararendësit dhe pagëzorit Joan; të Apostujve të shenjtë, të lavdëruar dhe të dëgjuar; [të Etërve tanë ndër shenjtorët dhe mësuesve të mëdhenj ekumenikë dhe ierarkëve, Vasilit të Madh, Grigor Theollogut dhe Joan Gojartit; patrikëve të Aleksandrisë Athanasit, Qirillit dhe Joan Përdëllimtarit; të çudibërësve, Shën Kollit Kryepiskopit të Mirës së Liqisë dhe Shën Spiridhonit episkopit të Trimithundës], të martirëve të shenjtë, të lavdëruar dhe mundës të shkëlqyer; të Etërve tanë oshënarë dhe hyjprurës; [të martirëve të shenjtë të lavdëruar e të mëdhenj Gjergj Tropeprurësit, Dhimitër Mirovllitit, Theodor Tironit dhe Theodor Stratillatit; të hieromartirëve të shenjtë dhe të lavdëruar Harallamb dhe Elefter]; të Atit tonë ndër shenjtorët Joan Gojartit kryepiskopit të Konstandinopojës, të shenjtit (*aksh të kishës*), të hyjprindërve të shenjtë dhe të drejtë Joaqim dhe Ana, të shenjtit (*aksh të ditës*) të cilin po lusim sot dhe gjithë Shenjtorëve të tij, na mëshiroftë dhe na shpëtoftë si Perëndi i mirë, njeridashës dhe mëshirëplotë.

Me urarat e Etërve tanë të shenjtë, o Zot Iisu Krisht Perëndi, mëshirona dhe shpëtona.

Psaltët: Amin.

Prifti bekon shpresëtarët duke thënë:

Prifti: Shen Trinia le t'u ruajë juve të gjithëve.

Psaltët: Atë që na bekon dhe na shenjteron, o Zot, ruaje për shumë vjet.

Prifti: *(duke bekuar)* Zoti Perëndia le të ruajë të gjithë ju me hirin dhe njëridashjen e Tij hyjnore, gjithnjë, tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Pas përlëshimit të madh prifti ndan naporën duke i thënë secilit:

Bekimi dhe mëshira e Zotit ardh të mbi ju.

Dhe si mbaron së ndari naporën prifti thotë:

Me hirin e tij hyjnor dhe njëridashjen, gjithnjë; tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Pastaj shkon në Proskomidhi, në qoftë se nuk ka dhiak, pi tepricën e kungatës që është në Potir, dhe si shplan Potirin me verë dhe me ujë, e fshin dhe i mbulon me mbulesat dhe thotë falenderimin e kungatës. Pastaj prifti dhe dhiaku lajnë duart, zhveshin rrobat e meshës dhe thonë troparin e Shën Simeonit:

Tani përlëshojë shërbëtorin tënd, o Zot, simbas fjalës sate, me paqe, se sytë e mi panë shpëtimin tënd, të cilin ti e përgatite faqe gjithë popujve, dritë për ndriçimin e paganëve dhe për lavdi të popullit tënd Izrael.

Shenjt Perëndi, Shenjt i fuqishëm, Shenjt i pavdekshëm, mëshirona *(tri herë)*.

Lavdi Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë; tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Trini e tërëshenjtë, mëshirona; o Zot, falna mëkatet tona; o Zot i madh; ndjei paudhësitë tona, o i Shenjtë, vështro dhe shëro sëmundjet tona; për emrin tënd.

Mëshiro, o Zot (*tri herë*).

Ati ynë që je në qjejt, u shenjëroftë emri yt, ardhhtë mbretëria jote, u bëftë dëshira jote si në qiell ashtu edhe mbi dhe. Bukën tonë të përditshme jepna neve sot; dhe falna fajet tona, sikurse edhe ne ua falim fajtorëve tanë; dhe mos na shtjer në ngasje po shpëtona nga i ligu.

Se jotja është mbretëria dhe fuqia dhe lavdia e Atit, e Birit dhe e Shpirtit të Shenjtë, tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Pastaj thonë përlëshoren e Shën Joan Gojartit:

Tingull T.IV: Hiri i gojës sate që shkëlqeu si pishtar, ndriçoi gjithësinë, i la botës thesare kundër argjendashjes, na tregoi lartësinë e përlësisë. Por duke edukuar me fjalët e tua, o Atë Joan Gojartë, lutju Fjalës, Krishtit Perëndisë, të shpëtohen shpirtrat tanë.

Prej qjeve more hirin hyjnor dhe me buzët e tua i mëson të gjithë t'i falen një Perëndie në Trini, o Joan Gojartë, oshënar i tërëlumtur. Të lavdërojmë siç meriton; sepse je mësues që sqaron gjërat hyjnore!

Mëshiro, o Zot (*12 herë*).

Lavdi Atit e Birit edhe Shpirtit të Shenjtë; tani e përherë e në jetë të jetëve. Amin.

Më të nderuarën se keruvimet dhe më të lavdëruarën pa krahasim se serafimet, që pa u cënuar linde Fjalën Perëndi, me të vërtetë Hyjlindësen, ty të madhërojmë.

Dhe bën përlëshimin e vogël në këtë mënyrë:

Lavdi më ty, o Perëndia ynë, lavdi më ty.

Po të jetë e diel thuaj:

Ai që u ngjall së vdekurish...

Po të mos jetë e diel thuaj:

Krishti Perëndia ynë i vërtetë, me ndërmjetimet e nënës së tij të pacënuar dhe krejt të papërlyer dhe të shenjtë, të Etërve tanë oshënarë dhe hyjprurës, të hyjprindërve të shenjtë dhe të drejtë Joaqim dhe Ana dhe të gjithë shenjtorëve të tij, na mëshiroftë dhe na shpëtoftë si i mirë dhe njeridashës.

Mbarim i Meshës Hyjnore të Shën Joan Gojartit.